

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURRENCËS-
KOMISIONI I KONKURRENCËS

V E N D I M
Nr. 204, Datë 14. 11.2011

“Për
hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e ofrimit të shërbimit të telefonisë
fikse me anë të kartave me parapagesë”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

•	Lindita	MILO (LATI)	Kryetar
•	Servete	GRUDA	Anëtar
•	Koço	BROKA	Anëtar
•	Rezana	KONOMI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 14. 11.2011, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Raporti i monitorimit në tregun e ofrimit të shërbimit të telefonisë fikse me anë të kartave me parapagesë”;

Baza ligjore: - Nenet: 24, (shkronja d); 26 dhe 42, (pika 1); të Ligjit Nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, si dhe neni 12 i Rregullores “Për funksionimin e Autoritetit të Konkurrencës”.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Raportit të monitorimit në “Tregun e ofrimit të shërbimit të telefonisë fikse me anë të kartave me parapagesë”, të paraqitur nga Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës;
- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës

VËREN SE :

I. PROCEDURA E NDJEKUR

- (1). Në bazë të ankesës së ardhur pranë Autoritetit të Konkurrencës nga ndërmarrja “ALBAN-TIRANA NASCENDO AL” SHA, me Nr.240 Prot., datë 08.06.2011, Sekretari i Përgjithshëm i Autoritetit të Konkurrencës, me anë të Urdhrit Nr.54 Prot.,

datë 23.06.2011 ngriti Grupin e Punës “Për monitorimin e tregut të shërbimit të telefonisë fikse me parapagesë (kartat e parapaguara).

II. KUADRI LIGJOR RREGULLATOR

- (2). Komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë rregullohen me anë të Ligjit Nr.9918, datë 19.05.2008 “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë”, i cili si qëllim të tij, të përcaktuar në nenin 1 të tij, ka që nëpërmjet parimit të asnjësisë teknologjike të promovojë konkurrencën dhe infrastrukturë eficiente në komunikimet elektronike dhe të garantojë shërbimet e duhura dhe të përshtatshme në RSH.
- (3). Operatorët e Shërbimit të Kartave me Parapagesë (vijim-OSHKP), për të ushtruar veprimtarinë e tyre në ofrimin e shërbimeve elektronike, duhet të pajisen paraprakisht nga AKEP-i me një Autorizim të Përgjithshëm për të patur të drejtën e ofrimit të këtyre shërbimeve.
- (4). Këta operatorë, OSHKP, për të kryer veprimtarinë e tyre duhet të kenë patjetër akses dhe interkoneksion në rrjetin e ndërmarrjes ALBTELECOM SHA, duke marrë nga kjo ndërmarrje Origjinimin, Terminimin apo Tranzitimin e thirrjeve. Aksesit dhe interkoneksioni janë të rregulluar në Ligjin Nr.9918, datë 19.05.2008 “Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë” dhe një ndër kompetencat e AKEP-it, e përcaktuar në nenin 8, pika (b) është rregullimi i aksesit dhe interkoneksionit midis rrjeteve të komunikimeve elektronike, në përputhje me përcaktimet e këtij ligji, akteve nënligjore në zbatim të tij, si dhe të sigurojë që sipërmarrësit të mos diskriminohen dhe të kenë mundësi të barabarta, kushte transparente, objektive dhe të ndershme.
- (5). AKEP, në zbatim të kompetencave të tij të përcaktuara në Ligj, ka hartuar Dokumentin “Analizë e Tregut të Telefonisë Fikse: Tregjet me pakicë të aksesit dhe thirrjeve telefonike nga vendndodhje fikse dhe tregjet me shumicë të terminimit, origjinimit dhe tranzitimit në rrjete fikse: Dokumenti Përfundimtar”, i cili është përgatitur pas kryerjes së këshillimit publik dhe përmban komentet e palëve të interesuara dhe qëndrimin e AKEP-it për komentet në përputhje me nenin 35 të Ligjit nr. 9918. Në zbatim të Analizës së mësipërme, duke vlerësuar dhe pozitën në tregjet përkatëse të sipërmarrësit ALBTELECOM SHA, Bordi Drejtues i AKEP-it, me Vendimin Nr.1348, datë 26. 07. 2010 Për “Përcaktimin e sipërmarrësit Albtelecom Sh.a., me Fuqi të Ndjeshme në Treg dhe vendosjen e masave rregulluese në tregjet me pakicë të telefonisë fikse dhe tregjet me shumicë të interkoneksionit të telefonisë fikse” (Vendimi Nr. 1348), ka vendosur të përcaktojë sipërmarrësin Albtelecom Sh.a., sipërmarrës me Fuqi të Ndjeshme në Treg (FNT) në disa tregje përkatëse për të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë përfshi: *(i) Tregun e terminimit të thirrjeve drejt numrave gjeografike në rrjetin fiks të Albtelecom; (ii) Tregun përkatës të origjinimit të thirrjeve nga vendndodhje fikse. (iii) Tregun përkatës të tranzitimit të thirrjeve kombëtare në rrjet fiks.*

- (6). Pra, referuar Vendimit Nr. 1348, ndërmarrja ALBTELECOM SHA është shpallur FNT në tregjet e Terminimit të thirrjeve drejt numrave gjeografike në rrjetin fikse të ALBTELECOM, origjinimit të thirrjeve nga vendndodhje fikse dhe tranzitimit të thirrjeve kombëtare në rrjet fikse dhe për pasojë, ndër të tjera, ka dhe detyrimin për akses, interkoneksion, përdorimin e përbashkët të facilitetit dhe kontrollin e tarifave. Në këtë mënyrë, ndërmarrja ALBTELECOM SH.A., për terminimin, origjinimin dhe tranzitimin e thirrjeve në rrjetin ALBTELECOM, duhet t'u ofrojë palëve të treta akses dhe interkoneksion në rrjet dhe elementet e tij, si dhe do të ofrojë terminim të thirrjeve hyrëse ndërkombëtare në nivel shumice, për t'u rishitur nga operatorët e autorizuar nga AKEP-i.
- (7). Referuar shkresës së AKEP-it Nr.1583 Prot., datë 06.10.2011, ky organ ka miratuar dokumentin "Orientimi në Kosto i Tarifave të Shërbimeve Celulare të Operatorëve me FNT" me Vendimin e Këshillit Drejtues Nr.1505, datë 10.02.2011, objekt i të cilit janë rregullimi i tarifave të shërbimit të origjinimit dhe terminimit të thirrjeve nga operatorët celularë.

III. PËRSHKRIMI SITUATËS NË TREGUN E KARTAVE TË PARAPAGUARA

- (8). Sipas të dhënave zyrtare të publikuara nga AKEP www.akep.gov.al, janë 21 shoqëri¹ tregtare (operatorë) të licencuara për ofrimin e shërbimit të telefonisë fikse me kartat e parapaguara (OSHKP). Këta operatorë, për të kryer veprimtarinë e tyre e kanë të domosdoshëm aksesin në rrjetin e ndërmarrjes ALBTELECOM SHA, pasi klientët e tyre duhet të kenë një numër telefoni fikse për të përdorur kartat me parapagesë të OSHKP.
- (9). Elementët kryesorë që nevojiten për të ofruar thirrje (shërbime) telefonike (fikse) me karta me parapagesë në nivel pakice janë origjinimi i thirrjes, tranzitimi i thirrjes midis centraleve tranzite dhe terminimi i thirrjes. Për të ofruar shërbime telefonike me pakicë një OSHKP mund t'i blejë këto elemente veç e veç ose së bashku, t'i prodhojë të gjitha vetë duke ndërtuar një rrjet gjithëpërfshirës, ose të blejë disa elemente dhe të prodhojë të tjerat.
- i. **Origjinimi i thirrjes** përfshin përcjelljen e thirrjes nga linja e përdoruesit fundor deri tek elementi tjetër i thirrjes (tranzitim apo terminim) në central lokal apo tranzit.
 - ii. **Tranzitimi** përcjell thirrjet telefonike nga centrali lokal deri në elementin e terminimit të thirrjes në central lokal apo tranzit. Tranzitimi përfshin të paktën një central tranzit.
 - iii. **Terminimi i thirrjes** përcjell thirrjen telefonike nga centrali lokal apo tranzit tek linja e përdoruesit fundor.

¹ Aneksi Nr. Lista e shoqërive të licencuara për shërbimin e kartave të parapaguara në telefoninë fikse. Ps nuk kemi një informacion zyrtar nëse të gjitha shoqëritë e licencuara vazhdojnë aktivitetin.

- (10). Ndërmarrja ALBTELECOM SHA zotëron 100% të tregut të aksesit (origjinim, terminim dhe tranzitim) për ofrimin e telefonisë fikse me Kartat e Parapaguara, çka do të thotë që kjo ndërmarrje ka pozitë dominuese në këtë treg.
- (11). Shërbimi i telefonisë fikse me karta te parapaguara kryhet nëpërmjet marrëveshjeve ndërlidhëse që operatorët, të cilët ofrojnë këtë shërbim lidhin me ndërmarrjen ALBTELECOM SHA. Ky i fundit zotëron lehtësirat e nevojshme për aksesin, terminimin, origjinimin dhe tranzitimin e thirrjeve, me anë të të cilave operatorët e tjerë të tregut kryejnë apo ofrojnë për klientët shërbimin e kartës me parapagesë.
- (12). Tarifat e shërbimit të origjinimit, terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve për bartësit e thirrjeve nëpërmjet zgjedhjes/parazgjedhjes së bartësit dhe për ofruesit e shërbimeve me kartë të parapaguar, të ofruara nga ndërmarrja ALBTELECOM SHA, janë objekt kontrolli dhe rregullimi nga AKEP-i, i cili në Vendimin Nr.1348 ka rregulluar ato, duke vendosur tarifat maksimale të terminimit, origjinimit dhe tranzitimit të thirrjeve në rrjetin ALBTELECOM për periudhën deri më 21.08.2010 dhe për periudhën nga 01.09.2010. Këto tarifa, nga data 01.09.2010 kanë pësuar një rritje të ndjeshme, pasi referuar Analizës së AKEP, tarifat me shumicë të ALBTELECOM SHA (interkoneksioni) rezultojnë të jenë nën-koston e ofrimit eficient BULRAIC (sipas rezultateve të modelit BULRAIC publikuar në faqen e internetit të AKEP), gjithashtu aplikimi i një tarife fikse për thirrje është i justifikuar nga kostot e vendosjes së thirrjes (set up) dhe karakteristikë në shumë vende të BE-së.
- (13). Sipas këtij Vendimi, për ofruesit e shërbimeve me kartë të parapaguar, tarifat e origjinimit, terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve, aplikohen vlerat sipas segmentit përkatës dyfish në rrjetin Albtelecom. Pra, një Operator i Shërbimeve të Kartave të Parapaguara (OSHKP) nëse merr nga ndërmarrja ALBTELECOM SHA shërbimin e origjinimit të thirrjes paguan 3.5 lekë/min pa TVSH (4.2 lekë/min me TVSH), për shërbimin e terminimit të thirrjes paguan 3.5 lekë/min pa TVSH (4.2 lekë/min me TVSH) dhe për shërbimin e tranzitimit të thirrjes paguan 2.5 lekë/min pa TVSH (3 lekë/min me TVSH), si dhe për çdo thirrje paguan 0.83 lekë/thirrje pa TVSH (0.996 lekë me TVSH).
- (14). Ndërmarrja ALBTELECOM SHA, përveç shërbimeve të tjera në fushën e komunikimeve elektronike, ka filluar dhe ushtrimin e veprimtarisë në ofrimin e shërbimit të kartave me parapagesë, duke hedhur në treg kartën ALBLUE, për të cilën ankohet dhe ndërmarrja “ALBAN-TIRANA NASCENDO AL” SHPK.
- (15). Referuar përgjigjes së ndërmarrjes ALBTELECOM SHA, Karta e Parapaguar ALBLUE ofrohet në treg me çmimin 500 lekë me TVSH dhe thirrjet telefonike kryhen me tarifat 5 lek/min. Brenda rrjetit të Albtelecom dhe 7.5 lek/min ndaj operatorëve alternativë fiksë.
- (16). Nga krahasimi i tarifave të përdorura vërehet se operatorët që ofrojnë shërbimin e telefonisë fikse me anë të kartave me parapagesë aplikojnë çmime të ndryshme drejt rrjeteve fiks dhe drejt rrjeteve celularë, si për thirrjet kombëtare edhe për thirrjet ndërkombëtare.

- (17). Nga krahasimi i tarifave që aplikohen nga ndërmarrja ALBTELECOM SHA me anë të Kartave me Parapagesë ALBLUE, me tarifatat që aplikohen nga ndërmarrja “ALBAN-TIRANA NASCENDO AL” SHPK me anë të Kartave me Parapagesë ALBAN-TIRANA, konstatojmë se tarifatat e Altelecom janë më të ulëta.

Komisioni i Konkurrencës, duke patur parasysh se:

1. Ndërmarrja ALBTELECOM SHA ushtron veprimtarinë e saj në dy nivele të tregjeve, përkatësisht në tregun me shumicë të origjinimit, terminimit dhe tranzitimit të thirrjeve në rrjetin Altelecom, ku kjo ndërmarrje është shpallur FNT nga AKEP-i dhe tarifatat e saj janë të rregulluara, si dhe në tregun me pakicë, në atë të Ofrimit të Shërbimit të telefonisë fikse me anë të Kartave me Parapagesë, i cili është një treg i parregulluar.
2. Ndërmarrja ALBTELECOM SHA zotëron 100% të tregut të aksesit (origjinim, terminim dhe tranzitim) për ofrimin e telefonisë fikse me Kartat e Parapaguara, Aktualisht të gjithë OSHKP-të, për të kryer veprimtarinë e tyre në ofrimin e Kartave me Parapagesë duhet domosdoshmërisht të përdorin rrjetin e Altelecom për të kryer thirrjen, duke marrë nga Altelecom minimalisht shërbimin e origjinimit, tarifatat e të cilit janë të rregulluara nga AKEP.
3. Aplikimi nga ana e ndërmarrjes ALBTELECOM SHA i çmimeve më të ulëta në nivelin e pakicës me anë të Kartës ALBLUE, se çmimet e aplikuara nga ndërmarrjet e tjera që ushtrojnë veprimtari në ofrimin e kartave me parapagesë, mund të çojë në vendosjen në një gjendje të vështirë ose në daljen nga tregu të këtyre të fundit.

Si konkluzion, kjo sjellje e ndërmarrjes ALBTELECOM SHA, në kuptim të nenit 9, pika 2, germa (a) të Ligjit Nr.9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, mund të përbëjë abuzim me pozitën dominuese të kësaj ndërmarrje në tregun ofrimit të shërbimit të telefonisë fikse me anë të Kartave me Parapagesë.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës në zbatim të nenit 42, pika 1 të ligjit nr. 9121 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar), dhe me synim identifikimin nëse kushtet e tregut sigurojnë konkurrencë të lirë dhe efektive,

V E N D O S I:

- I. Të miratojë hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e ofrimit të shërbimit të telefonisë fikse me anë të kartave me parapagesë.
- II. Periudha e hetimit do të jetë nga Janar 2010 deri më Nentor 2011.

III. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për ndjekjen e procedurave hetimore të parashikuara në Ligj dhe aktet nënligjore dhe përgatitjen e raportit të hetimit paraprak, jo më vonë se data 30 Janar 2012.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Servete Gruda

(_____)

Anëtar

Koço Broka

(_____)

Anëtar

Rezana Konomi

(_____)

Anëtar

Lindita Milo (Lati)

K R Y E T A R